

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

SKUPINA: SEDMI RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.

Četvrtak, 5. veljače 2015. godine

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

_____
(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. **Imate 60 minuta za rješavanje ispita.**
2. **Odgovore u ispit u upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.**
3. **Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.**
4. **Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u školskoj godini 2014./2015.**
5. **Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.**
6. **Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.**
7. **Želimo Vam mnogo uspjeha!**

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.

Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koji jezik je bio službeni jezik u Banskoj Hrvatskoj početkom 19. stoljeća?

1	
---	--

- A. hrvatski
- B. latinski
- C. njemački
- D. mađarski

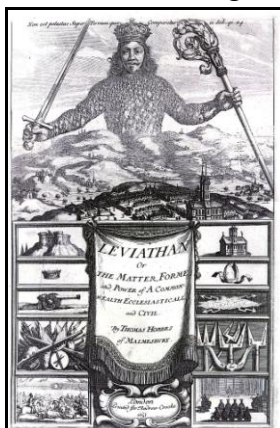
2. Kako se zvao glavni tvorac američke Deklaracije neovisnosti?

1	
---	--

- A. Abraham Lincoln
- B. Benjamin Franklin
- C. George Washington
- D. Thomas Jefferson

3. Kakvu vlast zagovara autor već na naslovnici svoga djela Leviathan ?

1	
---	--

- A. apsolutističku
- B. parlamentarnu
- C. republikansku
- D. socijalističku

4. Tko je zastupao tezu da će vlasnici dobrovoljno prepustiti radnicima vlasništvo nad tvornicama?

1	
---	--

- A. anarhisti
- B. konzervativci
- C. marksisti
- D. utopisti

5. Gdje je potpisan mir između Napoleona Bonapartea i Habsburške Monarhije nakon pada Mletačke Republike?

1	
---	--

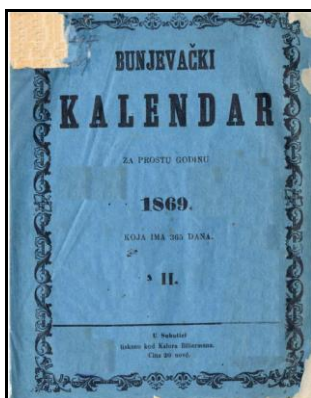
- A. u Camporformiju
- B. u Požunu
- C. u Schönbrunnu
- D. u Tilzitu

6. Kako su se nazivale prve novine na hrvatskom jeziku?

1	
---	--

- A. Ilirske narodne novine
- B. Kragliski Dalmatin
- C. Novine Horvatske
- D. Zora dalmatinska

7. Gdje su živjeli Hrvati koji su u vrijeme Hrvatskog narodnog preporoda tiskali prikazani kalendar?

- A. u Bosni
- B. u Gradišću
- C. u Moliseu
- D. u Vojvodini

1	
---	--

8. Tko je smatrao da treba vladati za dobrobit vlastitih podanika?

1	
---	--

- A. Franjo I.
- B. Fridrik II.
- C. Luj XIV.
- D. Luj XVI.

9. U kojem se gradu rodio Josip Jelačić?

1	
---	--

- A. Bužimu
- B. Glini
- C. Petrovaradinu
- D. Varaždinu

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz lijevog stupca na odgovarajuću crtu ispred broja u desnom stupcu. Tri crte su višak.

10. Povežite pojmove s njihovim objašnjenjima.

3	
---	--

- A deklaracija _____ 1 država podijeljena na manje savezne jedinice
- B federacija _____ 2 gospodarski sustav temeljen na privatnom vlasništvu
- C koalicija _____ 3 proces uvođenja demokracije u određenoj državi
- _____ 4 svečano proglašenje općih načela
- _____ 5 vojni ili politički savez država
- _____ 6 zemlja kojom vlada neka druga zemlja

11. Povežite djela s njihovim tvorcima.

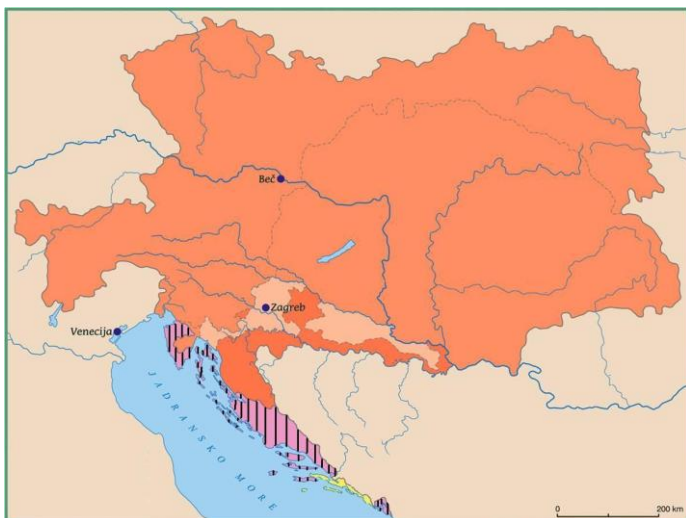
3	
---	--

- A fotografski aparat _____ 1 Gottlieb Daimler
- B hidroelektrana na izmjeničnu struju _____ 2 Karl Friedrich Benz
- C prvi automobil na četiri kotača _____ 3 Louis Daguerre
- _____ 4 Louis Lumiere
- _____ 5 Nikola Tesla
- _____ 6 Thomas Alva Edison

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Gdje je između Engleza i Amerikanaca sklopljen mir nakon američkog rata za neovisnost 1783. godine? _____

1	
---	--

13. Kako se nazivala država u čijem sastavu je okomitim crtama označeni teritorij bio u vrijeme Marije Terezije?

_____

_____

1	
---	--

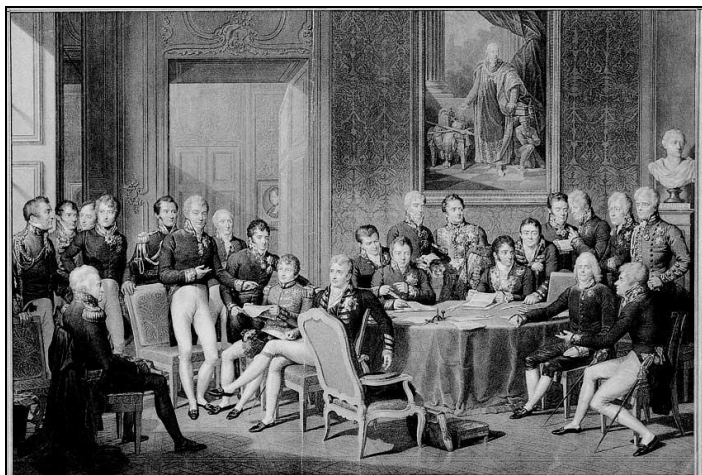
14. Tko je opisan (imenom i prezimenom) u sljedećem tekstu?

„Kao čovjek bio je, nema sumnje, izvanredan, svestran, inteligentan, maštovit, iako ga je vlast učinila prilično neugodnim. Kao generalu nije mu bilo ravna, kao vladar bio je odličan planer, vođa i izvršilac, dovoljno svestran da shvati i nadzire što rade njegovi podređeni. Kao ličnost čini se da je oko sebe širio osjećaj veličine, ali većina onih koji o tome svjedoče - ... - vidjela ga je na vrhuncu slave, kad je već bio obavijen mitom....“

_____

1	
---	--

15. Koji je važan politički skup prikazan na sljedećoj slici?

_____

1	
---	--

16. Kako se izvorno nazivao pokret čiji je cilj bio stvaranje talijanske nacije?

1	
---	--

17. Kako je bila organizirana Habsburška Monarhija prema ustavu iz 1849. godine?

1	
---	--

18. Kako se nazivao teritorij čije su
granice označene podebljanom crtom?

1	
---	--

19. Obilježje koje političke ideje je opisano u sljedećem tekstu?

... “ Prvo se pojavilo pitanje ima li čovjek uopće pravo svjesno mijenjati političku realnost. Brojčano mali, ali vrlo svjesni svojih ciljeva, ... mislioci odgovorili su negativno. ... Do određenog trenutka svim je ... zajedničko bilo potpuno i bezuvjetno odbacivanje ideja revolucionarne promjene. “

1	
---	--

20. Koji događaj se danas slavi kao Dan Francuske Republike?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje.

Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu iza slova.

21. Poredajte kronološki navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ Bostonska čajanka
- B. _____ Deklaracija neovisnosti
- C. _____ britansko priznanje neovisnosti SAD-a
- D. _____ početak Američkog rata za neovisnost

22. Poredajte kronološki navedene francuske vladare.

2	
---	--

- A. _____ Luj Filip
- B. _____ Luj XVIII.
- C. _____ Napoleon I.
- D. _____ Karlo X.

2	
---	--

23. Poredajte kronološki navedene događaje iz hrvatske povijesti.

- A. _____ donesen Edikt/Patent o vjerskoj snošljivosti
- B. _____ donesena Pragmatička sankcija
- C. _____ doneseni urbari Marije Terezije
- D. _____ ukinuta Dubrovačka Republika

Zaokružite slovo ispred točnog kronološkog slijeda navedenih događaja.

1	
---	--

24. A. Direktorij $\implies$ Konzulat $\implies$ Narodni konvent $\implies$ Ustavotvorna skupština
B. Konzulat $\implies$ Ustavotvorna skupština $\implies$ Narodni konvent $\implies$ Direktorij
C. Narodni konvent $\implies$ Ustavotvorna skupština $\implies$ Konzulat $\implies$ Direktorij
D. Ustavotvorna skupština $\implies$ Narodni konvent $\implies$ Direktorij $\implies$ Konzulat

Zaokružite slovo ispred točnog kronološkog slijeda navedenih događaja.

1	
---	--

25. A. Disertacija $\implies$ Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja $\implies$
Matica ilirska $\implies$ Novine horvatske
- B. Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja $\implies$ Disertacija $\implies$
Novine horvatske $\implies$ Matica ilirska
- C. Matica ilirska $\implies$ Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja $\implies$
Novine horvatske $\implies$ Disertacija
- D. Novine horvatske $\implies$ Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja $\implies$
Disertacija $\implies$ Matica ilirska

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornoga povijesnog teksta.

26. „Vladari su oni kojima je volja naroda dala vlast potrebnu za upravljanje zajednicom. (...) Ljudi su stvorili zajednice samo zato da bi postigli više sreće; zajednica si je izabrala vladare jedino zbog učinkovitog čuvanja svoje sreće i egzistencije. (...) Vladar bi morao imati dovoljno moći da se uvede red i mir među građane, da zaštiti njihova imanja, da zaštiti siromašne pred nastupima moćnih, da strasti obuzda kaznama, a vrline da potakne nagradama.“

A. Tko je (ime i prezime) urednik/ autor gore navedenih rečenica?

_____

1	
---	--

B. Kako se naziva knjiga općeg znanja u kojoj je opisan pojam vladara?

_____

1	
---	--

C. U skladu s kojim idejama je opisan vladar?

_____

1	
---	--

27. „(...) Srbija se mora i u tome smotrenju (pogledu) u red ostalih evropejskih država postaviti, stvorivši jedan plan za svoju budućnost; (...) Iz ovog poznanja (spoznaje) proističe čerta (crta) i temelj srpske politike, da se ona ne ograničava na sadašnje njene granice, no da teži sebi priljubiti (pripojiti) sve narode srpske koji ju okružuju.“

A. Tko je (ime i prezime) autor gore navedenih rečenica?

_____

1	
---	--

B. Kako se naziva politički nacrt u kojem je opisan budući politički razvoj spomenute zemlje? _____

1	
---	--

C. Koji je bio cilj tog političkog nacrta?

1	
---	--

28. „Oni otvoreno izjavljuju kako se njihovi ciljevi mogu postići jedino nasilnim rušenjem dosadašnjeg društvenog poretka. Neka vladajuće klase drhte pred ... revolucijom. U njoj proleter i nema što izgubiti osim svojih okova. A dobit će cijeli svijet. Proleter i svih zemalja, ujedinite se!“

A. Tko je (ime i prezime) uz Friedricha Engelsa autor djela koji završava gore navedenim rečenicama? _____

1	
---	--

B. Kako se naziva djelo koji završava gore navedenim rečenicama?

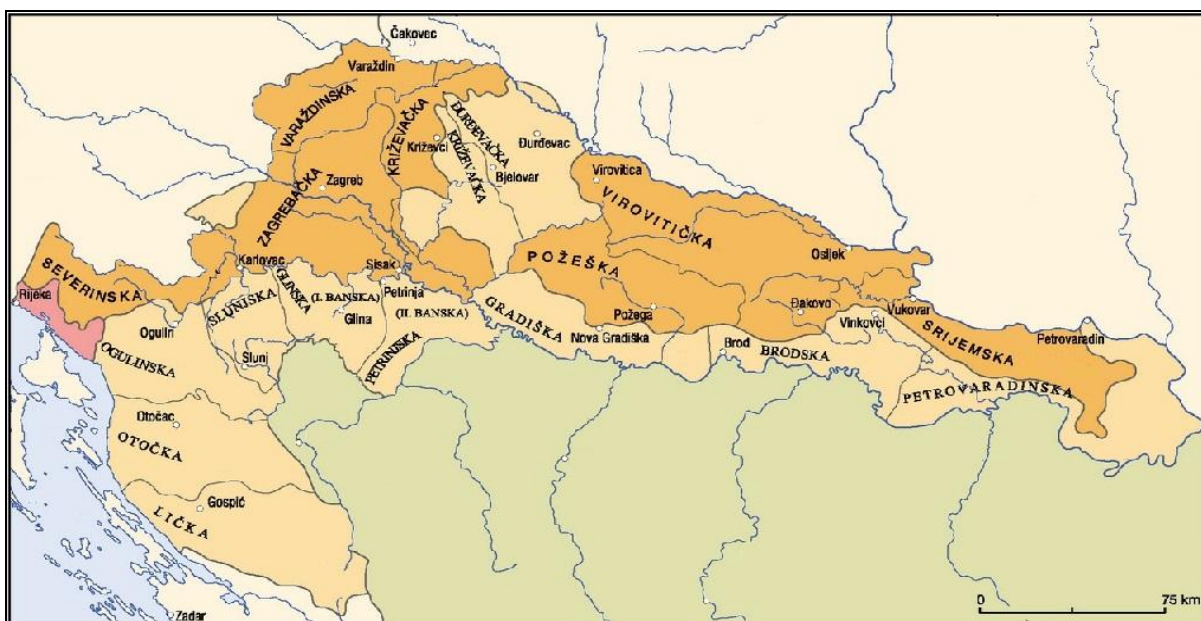
1	
---	--

C. Kako se nazivaju pristaše ideje o gore navedenom načinu dolaska na vlast *proletera*?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite na povijesnim zemljovidima.

29. Hrvatska u XVIII./XIX. stoljeću

A. Vodoravnim crtama (≡) u potpunosti označite Ugarsko primorje.

1	
---	--

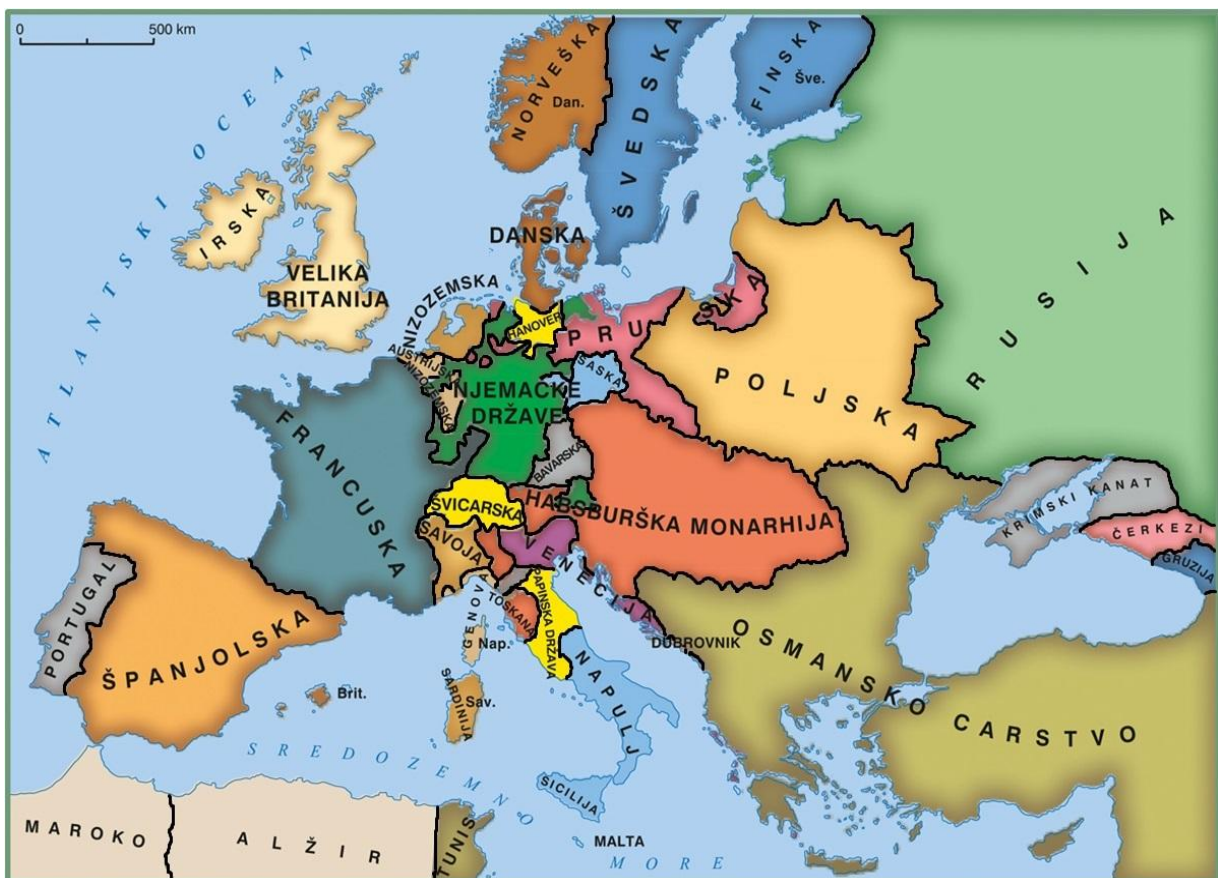
B. Podcrtajte nazive triju županija koje su 1745. godine vraćene pod vlast hrvatskog bana i Sabora.

1	
---	--

C. Zaokružite naziv grada koji je bio prvo sjedište Hrvatskog kraljevskog vijeća.

1	
---	--

30. Europa u XVIII. stoljeću

A. Vodoravnim crtama (≡) u potpunosti označite državu koju će krajem XVIII. stoljeća podijeliti njene tri susjedne države.

1	
---	--

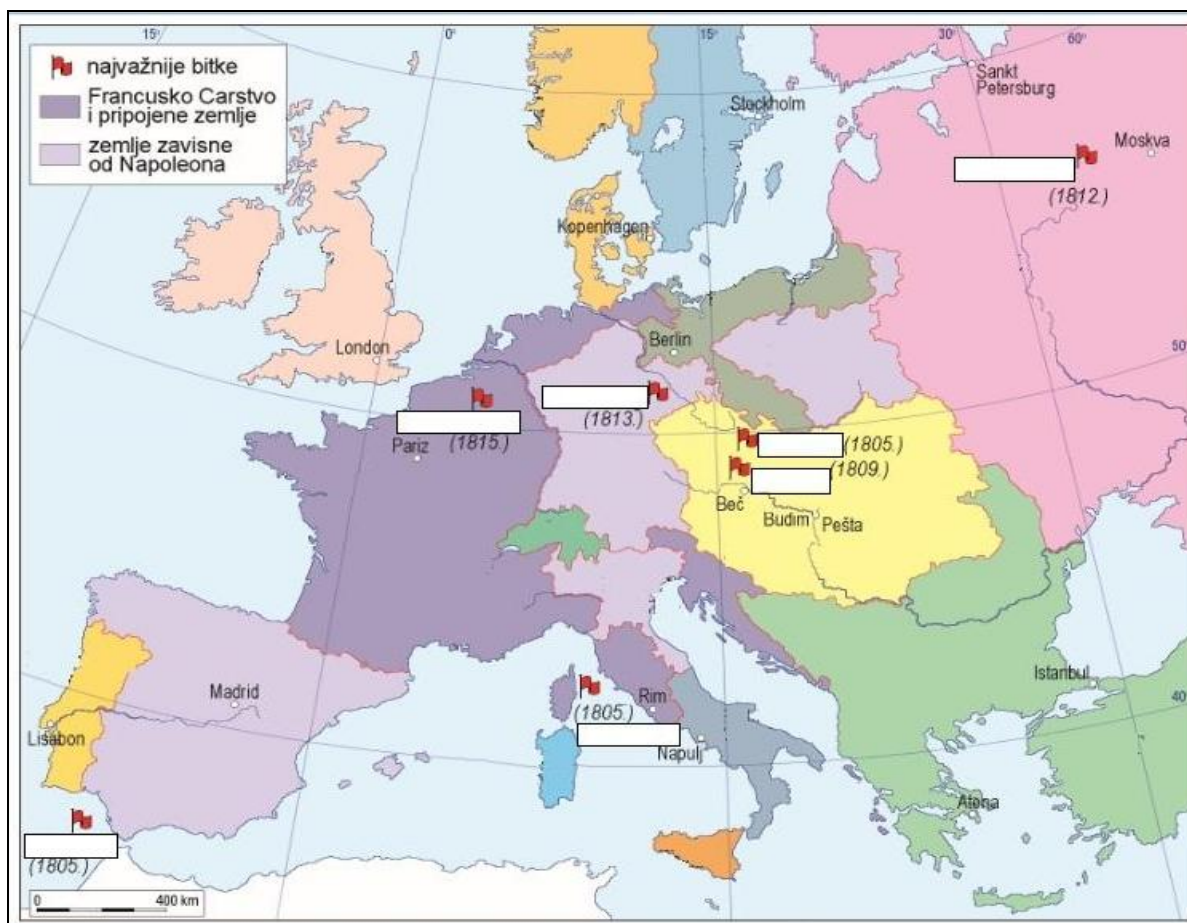
B. Podcrtajte naziv države čijem se vladaru pripisuje izjava „Država to sam ja!“.

1	
---	--

C. Zaokružite naziv države u kojoj je donesen *Bill of Rights*.

1	
---	--

31. Europa u doba Napoleona Bonapartea

A. Zaokružite naziv glavnog grada države protiv koje je uvedena kontinentalna blokada.

1	
---	--

B. Upišite naziv mjesta bitke nakon koje je Napoleon odlučio uvesti kontinentalnu blokadu.

1	
---	--

C. Podcrtajte naziv glavnog grada države čija je vojska izgubila u bitci kod Jene protiv Francuza.

1	
---	--